



ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 111/23

Λουξεμβούργο, 22 Ιουνίου 2023

Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα στην υπόθεση C-281/22 | G.K. κ.λπ. (Ευρωπαϊκή Εισαγγελία)

Διασυνοριακές έρευνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας: η γενική εισαγγελέα Τ. Κάρετα προτείνει στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι ο δικαστικός έλεγχος που διενεργείται στο κράτος μέλος του βοηθού ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα θα πρέπει να περιορίζεται σε διαδικαστικά ζητήματα

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία συνιστά ένα ιδιαίτερα ανεπτυγμένο σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης στο οποίο έχουν ενσωματωθεί εγγυήσεις για τη διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διαθέτει εξουσίες έρευνας και δίωξης των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο καλείται, για πρώτη φορά, να ερμηνεύσει τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, δηλαδή τη νομική πράξη δυνάμει της οποίας συστάθηκε η ως άνω υπηρεσία και η οποία καθορίζει τους κανόνες λειτουργίας της.

Εν προκειμένω, διάφορα φυσικά και νομικά πρόσωπα είναι ύποπτα για τη δημιουργία εκτεταμένου δικτύου εισαγωγής βιοντίζελ από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο, όπως ισχυρίστηκαν, παράγεται από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια. Τα εν λόγω «χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια» φέρεται να είχαν προηγουμένως εισαχθεί στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Υπάρχει ωστόσο η υποψία ότι το επίμαχο βιοντίζελ είχε ήδη παραχθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες χωρίς να μεσολαβήσει οποιαδήποτε επεξεργασία ή στάδιο παραγωγής στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Μέσω του επιληφθέντος ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα (στη Γερμανία), η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διεξάγει προκαταρκτικές έρευνες σχετικά με τις ως άνω εικαζόμενες ψευδείς δηλώσεις, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων ύψους περίπου 1.295.000 ευρώ. Η εικαζόμενη ζημία συνιστά οικονομικό συμφέρον της Ένωσης και, ως εκ τούτου, εμπίπτει στη δικαιοδοσία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

Παρά το γεγονός ότι η κύρια έρευνα διεξάγεται στη Γερμανία, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έκρινε αναγκαία τη διεξαγωγή διασυνοριακής έρευνας στην Αυστρία. Στο πλαίσιο αυτό, ο Γερμανός επιληφθείς ευρωπαίος εντεταλμένος εισαγγελέας ανέθεσε την έρευνα και την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων των κατηγορουμένων σε βοηθό ευρωπαίο εντεταλμένο εισαγγελέα (στην Αυστρία).

Ωστόσο, κατά το αυστριακό δίκαιο, το ως άνω μέτρο έρευνας υπόκειται σε προηγούμενη δικαστική έγκριση. Ως εκ τούτου, ο βοηθός ευρωπαίος εντεταλμένος εισαγγελέας ζήτησε και έλαβε από τα αρμόδια δικαστήρια παραγγελίες για τη διενέργεια έρευνας και την κατάσχεση δυνητικώς ενοχοποιητικών εγγράφων και υλισμικού.

Την 1η Δεκεμβρίου 2021, οι κατηγορούμενοι άσκησαν, ενώπιον του εφετείου της Βιέννης (Αυστρία), προσφυγές κατά των παραγγελιών διενέργειας έρευνας οι οποίες είχαν λάβει έγκριση από τέσσερα αυστριακά δικαστήρια. Υποστηρίζουν ότι τα εγκριθέντα μέτρα έρευνας και κατάσχεσης δεν ήταν ούτε αναγκαία ούτε σύμφωνα με την

αρχή της αναλογικότητας.

Το εφετείο της Βιέννης αποφάσισε να υποβάλει προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο, προκειμένου να λάβει διευκρινίσεις ως προς το αν έχει την εξουσία να ασκήσει πλήρη έλεγχο (όπως θα έπραττε σε μια αμιγώς εγχώρια κατάσταση) ή αν ο έλεγχός του θα πρέπει να περιοριστεί στα διαδικαστικά ζητήματα που αφορούν την εκτέλεση των επίμαχων διασυνοριακών μέτρων έρευνας.

Με τις σημερινές προτάσεις της, κατόπιν αξιολόγησης των ερμηνευτικών επιλογών που διαθέτει το Δικαστήριο και αφού έλαβε υπόψη την αποτελεσματικότητα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και το ζήτημα της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η γενική εισαγγελέας Τ. Čáreta προτείνει στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως ακολούθως: **ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει την έννοια ότι επιτρέπει στο δικαστήριο του κράτους μέλους του βοηθού ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα (εν προκειμένω, της Αυστρίας) να ελέγξει μόνον τις πτυχές που συνδέονται με την εκτέλεση μέτρου έρευνας και να δεχθεί την εκτίμηση του επιληφθέντος ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα (εν προκειμένω, της Γερμανίας) ότι το μέτρο είναι δικαιολογημένο.**

Κατ' αρχάς και κυρίως, η γενική εισαγγελέας επισημαίνει ότι ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ρυθμίζει εν μέρει μόνον τις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Υπογραμμίζει ότι ο εν λόγω κανονισμός σιωπά σχετικά με την αναγκαιότητα προηγούμενης δικαστικής έγκρισης για διασυνοριακά μέτρα έρευνας, αφήνοντας τη ρύθμιση του εν λόγω ζητήματος στην ποινική νομοθεσία των κρατών μελών.

Επιπλέον, τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία συστάθηκε προκειμένου να αποτελέσει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό για την καταπολέμηση των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι διασυνοριακές έρευνες.

Η διενέργεια πλήρους ελέγχου στο κράτος μέλος του βοηθού ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα θα καθιστούσε το σύστημα διασυνοριακών ερευνών της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας λιγότερο αποτελεσματικό σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό του. Η κατανομή των καθηκόντων όσον αφορά τις δικαστικές εγκρίσεις, στο πλαίσιο της οποίας το δικαστήριο του κράτους μέλους του βοηθού ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα δύναται να ελέγχει μόνον τις πτυχές που συνδέονται με την εκτέλεση μέτρου έρευνας, δεν αντίκειται στο γράμμα του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, ανταποκρίνεται δε καλύτερα στον σκοπό του, ο οποίος συνίσταται στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος για την καταπολέμηση των αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

Κατά τη γενική εισαγγελέα, μια τέτοια λύση, η οποία είναι απόρροια του γεγονότος ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία συνιστά ένα προηγμένο μέσο αμοιβαίας αναγνώρισης, διασφαλίζει επίσης τα θεμελιώδη δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων στις διασυνοριακές έρευνες, ιδίως υπό το πρίσμα του ευρύτερου συστήματος του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Ειδικότερα, ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία περιέχει διάφορες εγγυήσεις για τη διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται, για παράδειγμα, ο μηχανισμός επικοινωνίας μεταξύ του επιληφθέντος και του βοηθού ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα σε περίπτωση ανάθεσης διασυνοριακού μέτρου έρευνας, η πρόβλεψη συγκεκριμένων δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορουμένων σε διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, καθώς και η υποχρέωση των κρατών μελών να προβλέπουν μέτρα δικαστικού ελέγχου των διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

Επομένως, το να γίνει δεκτό ότι η ερμηνεία κατά την οποία το δικαστήριο του κράτους μέλους του βοηθού ευρωπαίου εντεταλμένου εισαγγελέα δύναται να ελέγχει μόνον τις πτυχές που συνδέονται με την εκτέλεση μέτρου έρευνας διασφαλίζει την εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της, χωρίς να υπονομεύεται η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η

υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία ανατύξεώς τους
Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Ακολουθήστε μας!

